

De Treiteraankpak
Intimidatie in de woonomgeving

Jaarrapportage Treiteraankpak 2016

De Treiteraankpak
Intimidatie in de woonomgeving

Maart 2017

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Resultaten 2016	3
3	Stand van zaken verankering	4
4	Conclusies en vooruitblik	9

Bijlagen – separaat document

Bijlage 1 Beschrijving Treiteraankpak

Bijlage 2 Cijfermatig overzicht – Monitor Treiteraankpak 2016

Bijlage 3 Eerdere bevindingen

Bijlage 4 Rapport GGD Amsterdam: Slachtoffers in Treiterzaken

1. Inleiding

Voor u ligt de rapportage van de Treiteraankpak over het jaar 2016. Deze jaarrapportage geeft een overzicht van de stand van zaken van het vierde jaar van de aanpak die in januari 2013 is gestart om extreme overlast en intimidatie in de woonomgeving tegen te gaan¹. De aanpak richt zich op het beëindigen van de treitersituatie, waarbij bescherming van het slachtoffer voorop staat. Doel daarbij is dat slachtoffers van intimidatie in de woonomgeving worden beschermd, dat de veroorzakers hun gedrag veranderen en stoppen met het intimideren van burens of buurtbewoners, dat er snel en zichtbaar een einde wordt gemaakt aan treiterzaken, en dat als andere oplossingen niet werken, het uiteindelijk de treiteraar is die (desnoods gedwongen) verhuist en niet het slachtoffer.

De Treiteraankpak is een samenwerkingsverband van de gemeente Amsterdam, de politie, het Openbaar Ministerie, de Amsterdamse woningcorporaties en de Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties, Jeugdbescherming Regio Amsterdam, William Schrikker Groep, Leger des Heils, Stichting Aanpak Overlast Amsterdam, Slachtofferhulp Nederland en reclasseringsorganisaties. Binnen de gemeente Amsterdam is de Treiteraankpak een samenwerking tussen Openbare Orde en Veiligheid (OOV), Juridische Zaken (DJZ), de zeven stadsdelen, de Geneeskundige en Gezondheidsdienst Amsterdam (GGD), Werk, Participatie en Inkomen (WPI), Wonen, Zorg, Jeugd, Grond en Ontwikkeling, het Ingenieursbureau en het Juridisch Bureau.

De samenwerkende partners hebben zich het afgelopen jaar wederom ingespannen om treiterzaken aan te pakken en slachtoffers te beschermen tegen intimidatie in de woonomgeving. Wij zijn de partijen wederom zeer dankbaar voor hun bijdragen. Want alleen door deze gezamenlijke inspanning lukt het om deze lastige situaties tot een einde te brengen. Daarnaast is in 2016 gestart met verankering van de aanpak. In deze jaarrapportage geven we bevindingen en belangrijkste ontwikkelingen van 2016 weer.

Hoofdstuk twee geeft de in- en uitstroom van (potentiële) treiterzaken weer en de resultaten in 2016. In hoofdstuk drie is aandacht voor de stand van zaken van de verankering van de Treiteraankpak. Hoofdstuk vier geeft tot slot de conclusies en een vooruitblik op 2017 weer. Omdat dit de vierde rapportage over de Treiteraankpak betreft, is de beschrijving van de definitie, de organisatie en het escalatiemodel van de aanpak niet in deze rapportage zelf, maar in de bijlagen opgenomen.

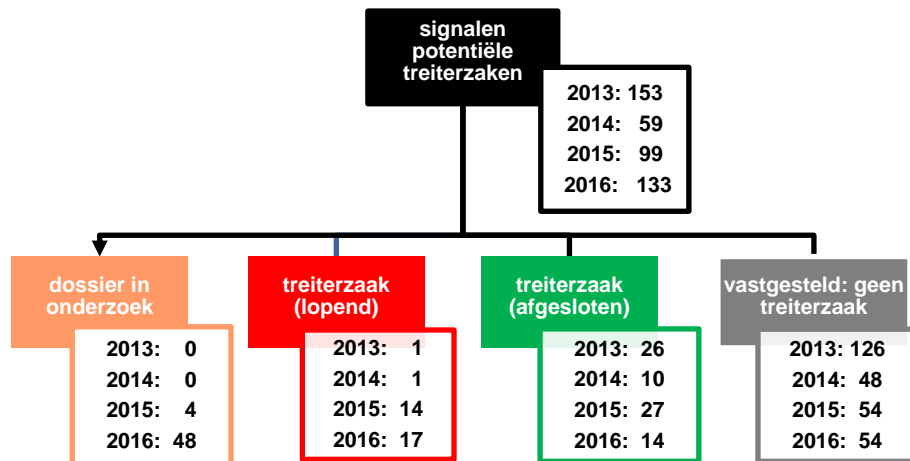
2. Resultaten 2016

In 2016 zijn 133 nieuwe signalen binnengekomen van potentiële treiterzaken. Van deze signalen zijn eind 2016 31 zaken daadwerkelijk treitersituaties gebleken en zijn nog 48 signalen in onderzoek om deze nader te kunnen duiden. Bij 54 zaken is eind 2016 na onderzoek vastgesteld dat het geen treitersituatie betrof.

Daarmee zijn sinds de start van de Treiteraankpak (begin 2013) tot nu toe in totaal 444 signalen van potentiële treiterzaken geregistreerd. In totaal zijn 110 zaken bestempeld en opgepakt als treiterzaak. Van deze 110 zaken zijn er inmiddels 77 zaken afgerond en zijn er nog 33 zaken in behandeling. Daarnaast is bij 282 signalen vastgesteld dat het geen treiterzaak betrof. Op de peildatum (1 januari 2017) zijn 52 signalen nog in onderzoek om vast te stellen of het hier een treitersituatie betreft. In onderstaand figuur is te zien hoeveel signalen van potentiële treiterzaken zijn ingestroomd per jaar en wat de status van afhandeling is op de peildatum.

---

¹ Het gaat hierbij om situaties die verder gaan dan 'gewone' burenruzies; het gaat om ernstige overlast, gericht tegen één of meerdere specifieke personen of huishoudens. Daarbij is er sprake van één of meerdere strafbare feiten, zoals bedreiging, vernieling van eigendommen en/of mishandeling.

Over een periode van vier jaar zijn in totaal negen zaken opgeschaald naar het stedelijke Top Tien Team (TTT), dat de opdracht heeft om de meest complexe zaken tot een goed einde te brengen. In 2016 is één nieuwe casus opgeschaald naar het TTT. De complexiteit van deze casus, die eind 2016 nog in behandeling is, zit onder meer in de samenloop met andere stedelijke aanpakken. Het gaat dan om onder andere de aanpakken Top600/Top400, de aanpak van problematische jeugdgroepen en de aanpak van overlastgevend multiprobleemgezinnen (OMPG). Bij een tweede TTT-casus is de treiteraar al sinds de zomer niet meer op het woonadres aanwezig, waardoor de omwonenden al geruime tijd geen last meer ondervinden van de treiteraar. Deze casus is nog in behandeling. Een derde TTT-casus was feitelijk al langer opgelost en de treiteraar bevindt zich niet meer op het woonadres. Deze casus is na de daarvoor vastgestelde monitorperiode in het voorjaar van 2016 ook formeel beëindigd. In totaal lopen er op dit moment twee zaken bij het TTT.

Het totaal aantal meldingen is in 2016 met 34 meldingen toegenomen tot een totaal van 133. In 2015 waren er 99 meldingen van potentiële treiterzaken. De stijging is wederom fors, een toename van 34%. Tussen 2014 en 2015 nam het aantal meldingen met 68% toe. Daarmee is dit het tweede jaar op rij dat het aantal meldingen toeneemt. Dit kan wijzen op een toegenomen zichtbaarheid en vindbaarheid van de Treiteraankpak. Het aantal (en percentage) signalen dat aan het eind van het kalenderjaar is geduid als treiterzaak is ten opzichte van 2015 afgenomen. Een groter percentage dan in 2015, namelijk 36% van de binnengekomen signalen tegenover 27%, is aan het eind van het kalenderjaar nog in onderzoek. Dit is vermoedelijk het gevolg van de forse toename van het aantal meldingen. Een uitgebreider cijfermatig overzicht treft u in bijlage 2 aan.

3. Stand van zaken verankering

Naast het effectief oplossen van treitercasus stond 2016 in het teken van de start van de verankering van de Treiteraankpak, met als beoogd resultaat een blijvend effect van wat de afgelopen jaren is ontwikkeld en geleerd. Voor deze verankering wordt in ieder geval de tijd genomen tot eind 2017. Over een verankerde Treiteraankpak kan worden gesproken als de volgende vijf subdoelen zijn behaald:

1. Tijdige signalering en overdracht van (potentiële) treitercasus naar de Treiteraankpak;
2. Zo snel mogelijk oplossen van treitersituaties door de stadsdeelregisseur of overdracht naar het Top Tien Team;
3. Tevredenheid van slachtoffers;
4. Verdere versterking van de samenwerking centrale stad-stadsdelen en naleving van afspraken over werkwijze, mensen en middelen;
5. Verdere versterking van de samenwerking gemeentelijke en externe partners en naleving van afspraken over werkwijze.

Voor de realisatie van deze vijf doelen zijn acties in uitvoering genomen, waarvan een deel nog doorloopt in 2017. Hieronder een stand van zaken tot eind 2016.

3.1 Tijdige signalering en overdracht van (potentiële) treitercasus naar de Treiteraankpak

Voor zover burgers hun treitersituaties überhaupt al durven te melden bij gemeente, politie en corporaties, is het essentieel dat de gezamenlijke partners daar vervolgens zorgvuldig op reageren. De afgelopen jaren is geconstateerd dat niet alle potentiële treitersituaties tijdig werden gesignaleerd.

Doorontwikkeling Meldpunten Zorg- en Woonoverlast (MZWO)

Bij de signalering van treitersituaties hebben de Meldpunten Zorg- en Woonoverlast van de stadsdelen een cruciale rol. Vanuit dat licht was het initiatief van de stadsdelen om in 2015 te starten met uniformering en doorontwikkeling van de Meldpunten zeer gewenst. Als vervolg zijn de stadsdelen in juni 2016 gestart met de uitvoering van een programma dat loopt tot in 2018. De Meldpunten zijn in 2016 onderdeel geworden van de afdelingen Bestuur & Organisatie van de stadsdelen in de teams Veiligheid. Met als resultaat een sterkere verbinding met de Treiteraankpak omdat ook de stadsdeelregisseurs Treiteraankpak deel uitmaken van deze teams. De stadsdeelsecretaris van stadsdeel Noord, opdrachtgever van de programmamanager voor de Meldpunten, doet periodiek verslag aan de burgemeester van de ontwikkelingen bij de Meldpunten. Vanuit de Treiteraankpak wordt op verschillende manieren bijgedragen aan de doorontwikkeling van de Meldpunten, onder andere bij het oplossen van lastige zaken die niet voldoen aan de criteria voor de Treiteraankpak. De programmamanager Meldpunten is een adviestafel gestart, waar de meldpuntmedewerkers stagnerende casus kunnen inbrengen om daarmee een doorbraak te genereren. Naast een politiefunctaris nemen twee leden van het programmateam Treiteraankpak deel aan de adviestafel. Daarnaast draagt de Treiteraankpak bij aan de opleiding van de medewerkers van de Meldpunten.

Omdat de criteria voor treitersituaties, in afwijking van bijvoorbeeld de Top600 (waar 'harde' criteria aan ten grondslag liggen), niet éénduidig zijn en het voor professionals lastig kan zijn om te bepalen of een overlastsituatie daadwerkelijk een treitersituatie zou kunnen zijn, is een overzicht met indicatoren voor potentiële treitercasus verspreid. Met als beoogd resultaat dat er eerder contact wordt gezocht met de Meldpunten en/of de professionals van de Treiteraankpak.

3.2 Treitersituaties worden zo snel mogelijk door de stadsdeelregisseur beëindigd of voor verdere afhandeling overgedragen naar het Top Tien Team

Het snel en effectief oplossen van treitersituaties is geen sinecure. Maar de afgelopen jaren is daarbij veel ervaring opgedaan en ontwikkeld. Naast methodiekontwikkeling is voldoende capaciteit essentieel. Daarom is het goed dat de functie van stadsdeelregisseur in de stadsdelen is geformaliseerd.

Samenwerking

Een goede onderlinge samenwerking is essentieel bij het snel doen oplossen van treitercasus. Niet alleen met de externe partners maar ook binnengemeentelijk. Daarom is er voor de verankering veel geïnvesteerd in het helpen en faciliteren van stadsdeelregisseurs. Zo is bijvoorbeeld in 2016 een vierwekelijks casuïstiekoverleg opgezet. In dit overleg brengen de stadsdeelregisseurs zaken in waar zij met het programmateam en de andere stadsdeelregisseurs over willen sparren. Elders in deze rapportage staan de overige activiteiten beschreven die in 2016 zijn ondernomen om de samenwerking tussen programmateam en stadsdeelregisseurs nog verder te versterken. Het onderbrengen van het programma bij het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ) is daarbij een belangrijke factor omdat dit aanvullende mogelijkheden biedt.

Sturend Top Tien Team (TTT)

In aanvulling op de werkwijze die de stadsdeelregisseurs zich eigen hebben gemaakt, is er ook binnen het Sturend Top Tien Team een werkwijze ontwikkeld om de problematiek effectief te kunnen aanpakken. Het aantal aanmeldingen van zaken bij het TTT is door de jaren heen vrij gering; in 2016 is één nieuwe casus opgeschaald naar het Top Tien Team. Zoals vermeld is in deze casus sprake van samenloop met andere stedelijke aanpakken. De meest effectieve aanpak van dergelijke complexe treitercasus, namelijk die casus die ook raken aan andere aanpakken, is uiteraard onderwerp van gesprek in het Top Tien Team.

Instrumentarium

Naast capaciteit, methodiek, expertise en een goede samenwerking is voor het oplossen van treiterzaken de beschikbaarheid van passend instrumentarium essentieel. Het programmateam heeft zich, na het oplossen van een ingewikkelde casus met een treiteraar in een koopwoning, sinds 2015 ingezet voor de uitbreiding van het instrumentarium voor de aanpak in deze situaties. De burgemeester heeft in dat kader in maart 2016 gesproken met Tweede Kamerlid mw. Tellegen over haar initiatiefvoorstel Wet aanpak woonoverlast. In september 2016 zijn suggesties voor aanvullingen in het wetsvoorstel overgenomen, namelijk a) dat ook overlast in de directe nabijheid van de woning een aanleiding kan zijn voor een gedragsaanwijzing en b) de mogelijkheid voor een tijdelijk huisverbod. De Tweede Kamer heeft op 22 december 2016 het initiatiefvoorstel-Tellegen Wet aanpak woonoverlast aangenomen en het voorstel is op 24 januari 2017 als hamerstuk afgedaan door de Eerste Kamercommissie. Inmiddels wordt gewerkt aan een verordening (wijziging APV) om van de maatregelen gebruik te kunnen maken. Vervolgens zal met deze nieuwe wettelijke mogelijkheden voor het oplossen van treitercasus in koopwoningen kunnen worden geëxperimenteerd.

Containerlocaties

De stadsdelen hebben locaties bestemd voor containerwoningen, voor het uiterste geval dat verhuizing van een treiteraar naar een containerlocatie noodzakelijk is. Uitzonderd is stadsdeel Centrum, omdat daar geen geschikte locatie voorhanden is. De locatie in stadsdeel West is gereed voor plaatsing van een containerwoning voor een treiteraar. Een containerwoning wordt overigens pas geplaatst op het moment dat dit noodzakelijk is. In 2016 heeft zich geen zaak voorgedaan waarin dit het geval was.

3.3 Tevredenheid slachtoffers

Resultaten onderzoek Geneeskundige en Gezondheidsdienst (GGD)

De GGD heeft in 2016 onderzoek verricht naar de impact van treitersituaties op de gezondheid van slachtoffers². Het overgrote deel van de bevroegde slachtoffers had grote waardering en dankbaarheid voor het traject van de Treiteraankpak. De bevindingen zijn een stimulans voor de aanpak en het doorontwikkelen ervan. Uit het onderzoek blijkt dat slachtoffers gezondheidsproblemen ondervinden van treitersituaties; niet alleen op het moment dat de treitersituatie nog speelt, maar ook na afloop ervan. De gesignaleerde gezondheidsproblemen variëren van psychische klachten, zoals constante angst, stress en neerslachtigheid tot lichamelijke klachten, zoals slaapgebrek en vermoeidheid. Verder ervaren zij soms spanningen binnen het gezin, problemen op het werk en met de studie. Slachtoffers ontwikkelen voorts coping gedrag, zoals vermijden, vechten, steun zoeken en/of (overwegen te) verhuizen. Veel slachtoffers ondervinden óók na afloop van de treitersituaties nog steeds klachten, zoals angst, stress, schrikachtigheid, soms paniekaanvallen, steeds terugdenken aan de treitersituatie, verminderde draagkracht, slaapproblemen en somberheid. Gelet op het feit dat treitersituaties vaak lang duren, blijkt goede ondersteuning niet alleen na afloop, maar ook tijdens de treitersituatie essentieel.

De aanbevelingen uit het onderzoek zijn inmiddels uitgewerkt. Zo zal de GGD bij de start van een treitertraject de betrokkene standaard screenen op gezondheidsrisico's, zorgen voor toeleiding of continuering van de juiste zorg voor slachtoffers en zo nodig nazorg. Een aantal aanbevelingen betreft de communicatie vanuit de Treiteraankpak met slachtoffers. Het programmateam heeft daarbij een leidraad ontwikkeld. Naar aanleiding van de bevindingen uit het onderzoek is voor slachtoffers een brochure opgesteld, waarin uitleg wordt gegeven wat de Treiteraankpak inhoudt, wat slachtoffers kunnen verwachten van de Treiteraankpak, welke hulp aan hen kan worden geboden en wat zij zelf kunnen doen bij nieuwe incidenten. Dit is aanvulling op de mondelinge informatie die zij van hun vaste contactpersoon binnen de Treiteraankpak krijgen.

In het kader van de verankering en de (na)zorg aan slachtoffers zal daarnaast de tevredenheid van slachtoffers gemonitord worden over de afhandeling van hun treitersituatie. Kanttekening daarbij is dat de tevredenheid moet worden gerelateerd aan dat wat slachtoffers kunnen en mógen verwachten van

---

² Dit onderzoek is in zijn geheel als bijlage bij deze jaarrapportage gevoegd (bijlage 4).

de overheid in de afhandeling van treitersituaties. Voortschrijdend inzicht is dat slachtoffers soms namelijk onrealistische verwachtingen hebben daarover.

3.4 Verdere versterking van de samenwerking stad-stadsdelen en naleving van afspraken over werkwijze, mensen en middelen

Samenwerking stadsdeelregisseurs en programmteam

De stadsdeelregisseurs weten de individuele leden van het programmteam Treiteraankpak goed te vinden waar het gaat om knelpunten met casuïstiek. Daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor de zogeheten vliegende keep(s), ondergebracht bij het programmteam, die samen met de juridisch expert en de expert op het gebied van zorg de stadsdeelregisseurs adviseert en zo nodig hulp biedt bij het oplossen van ingewikkelde casus. Inmiddels wordt verder geëxperimenteerd met deze rol en inzet. Ook dit jaar wordt er gezocht naar aanvullende mogelijkheden om de stadsdeelregisseurs nóg beter te faciliteren bij het snel en effectief oplossen van treiterzaken. Dit in relatie tot de toegenomen en tegelijk onderling verschillende 'caseload' en de kwetsbaarheid van de rol. Het is namelijk een solistische functie. Naast het verder faciliteren bij praktische of algemeen inhoudelijke zaken is verbreding en verdieping van juridische kennis van belang. Een goede juridische basis is namelijk een randvoorwaarde bij het oplossen van treiterzaken. Een laatste punt dat verdere aandacht verdient is de veiligheid van professionals.

Onderbrengen Treiteraankpak bij het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ)

Het AcVZ is opgericht om verschillende integrale (persoonsgerichte) aanpakken op het snijvlak van veiligheid, zorg en sociaal domein onder krachtige regie door de gemeente te coördineren. Het (fysiek) onderbrengen begin 2016 van het programmteam Treiteraankpak bij het AcVZ is een belangrijke stap voor het verankeren van de aanpak. Het zorgt voor onderlinge kruisbestuiving en vereenvoudigt de samenwerking met professionals van andere aanpakken daar waar casuïstiek verschillende aanpakken raakt. Ook is een leergang ontwikkeld, gebaseerd op het model van de Top600-leergang, voor het professionaliseren van de regievoering in treiterzaken. De leergang loopt door in 2017. Verder kunnen de regisseurs één dag per week werken vanuit het AcVZ als standplaats. In 2016 is een aantal casus de revue gepasseerd waarbij de Treiteraankpak en andere aanpakken binnen het AcVZ elkaar raakten³. De Treiteraankpak op haar beurt blijkt daarbij van meerwaarde, enerzijds in de focus op (bescherming van) de slachtoffers en anderzijds in de samenwerking met de woningcorporaties. Alleen al door fysiek samen te zitten in het AcVZ is bij de genoemde (typen) casus een meerwaarde gebleken; men weet elkaar snel te vinden.

Sturend Top Tien Team (TTT)

Er zijn de afgelopen vier jaar in totaal 9 treiterzaken opgeschaald naar het TTT, waarvan 1 in 2016. De stadsdeelregisseurs zijn, met vier jaar ervaring in treiterzaken, steeds beter in staat om zelf treitercasus op te lossen met hun partners. Zoals beschreven raakten in 2016 (overigens ook al in eerdere jaren) meerdere treitercasus ook aan andere aanpakken. Hoe bij dit soort casus te komen tot de meest effectieve aanpak en de wijze waarop de (methodiek van de) Treiteraankpak van meerwaarde kan zijn, vormen onderwerp van gesprek in het TTT. Verder bewaakt het TTT de voortgang van de verankering, binnen de eigen organisaties en breed: het onderwerp staat periodiek op de agenda.

3.5 Verdere versterking van de samenwerking gemeentelijke en externe partners en naleving van afspraken over werkwijze

De samenwerking tussen de gemeente en de externe partners verloopt over het algemeen goed, waarbij er uiteraard ook aandachtspunten voor de verankering zijn. Op 14 april 2016 heeft een conferentie plaatsgevonden met ruim 230 deelnemers van verschillende partners, waarbij aandacht is

---

³ Zo was er bijvoorbeeld één treitercasus waarbij de samenwerking met de OMPG heeft geleid tot het waarborgen van de veiligheid van de kinderen in het desbetreffende treiterhuishouden. Bij treitercasus met een relatie naar de Top600-aanpak zijn casus-specifieke afspraken gemaakt ter afstemming en versterking van de *beide* aanpakken. Tot slot hebben we in de stad verschillende plekken gezien waar meerdere slachtoffers zich geïntimideerd voelden en waar incidenten plaatsvonden in een groter gebied, veroorzaakt door (grote) groepen jongeren.

besteed aan verhalen uit de praktijk en aan vier workshops kon worden deelgenomen⁴. Hieronder een stand van zaken over de samenwerking met de diverse organisaties.

Politie

In 2016 zijn voorbereidingen getroffen om de Treiteraankpak binnen de politie verder te verankeren. De stafafdeling Politieprofessie & Allianties (PP&A) en het programmateam Treiteraankpak houden daarvoor begin 2017 rondes langs de districten en wijkteams. De wijkagenten en de stadsdeelregisseurs weten elkaar in veel gevallen goed te vinden. Ter versterking van de Treiteraankpak geeft de politie aan dat de aanpak binnen de organisatie 'breder' gedragen kan worden: de eerste melding van slachtoffers van treiterzaken wordt vaak gedaan aan de balie van politiebureaus. Een grotere bekendheid van de aanpak bij balied medewerkers zou de aanpak dan ook ten goede komen. Ook geeft de politie aan dat de (on)mogelijkheden in het delen van informatie tussen de verschillende partners in de Treiteraankpak ook nog meer duidelijkheid behoeft.

Woningcorporaties en AFWC

Alhoewel alle partners binnen de Treiteraankpak een eigen rol vervullen bij het oplossen van casus en alle partners even hard nodig zijn, beschikken de woningcorporaties over het ultimatum remedium in treiterzaken, namelijk de mogelijkheid om desnoods tot ontruiming van een woning over te gaan. Een effectieve samenwerking met de corporaties is daarmee essentieel voor de Treiteraankpak. Het is dus goed om te kunnen constateren dat de Treiteraankpak en de corporaties elkaar over het algemeen goed weten te vinden in treitercasus. In afstemming met de Dienst Wonen en de Federatie zijn procesafspraken vastgelegd voor die situatie dat alternatieve huisvesting aan de orde is, zoals bij een (gedwongen) verhuizing van treiteraars op het moment dat zij niet in staat zijn tot gedragsverandering. Met name de voorfase van een treiterzaak heeft volgens de corporaties nog verdere aandacht nodig: om (potentiële) treitersituaties goed aan te pakken, is het van belang dat de meldpuntmedewerkers en de stadsdeelregisseurs de corporaties vroegtijdig bij zaken betrekken. Op dat punt kan de onderlinge samenwerking nog worden verbeterd. Ook van de zijde van de stadsdelen worden nog mogelijkheden gezien voor intensivering van de samenwerking. In een ronde in het voorjaar van 2017 worden per corporatie nadere afspraken – op maat – gemaakt.

Geneeskundige en Gezondheidsdienst (GGD)

De samenwerking tussen de GGD, stadsdeelregisseurs en het programmateam Treiteraankpak loopt goed. De GGD ziet een blijvende rol voor zichzelf om ook de gezondheidsrisico's bij slachtoffers te signaleren. De toeleiding naar en het zorgen voor het continueren van passende zorg aan slachtoffers wordt in 2017 geïmplementeerd in de Treiteraankpak. Zowel in het beginstadium alsook in het kader van nazorg.

Openbaar Ministerie (OM)

Bij het arrondissementsparket vertegenwoordigen drie personen het OM bij de Treiteraankpak. Er is een beleidsofficier van justitie, een beleidsmedewerker en een officier van justitie uit het team PGA (Treiteraankpak-officier team Persoonsgebonden Aanpak). De beleidsofficier voert het overleg op stedelijk niveau bij het TTT, en de beleidsmedewerker op stadsdeelniveau bij de zogeheten kernteams. De beleidsmedewerker maakt in de aanloop naar een (eventuele) strafzaak onder andere een bewijsafweging, zorgt dat eventuele openstaande zaken worden gevoegd, denkt mee over de aanvraag en vorm van hulpverlening aan verdachte (eventueel binnen een strafrechtelijk kader), legt de lijnen tussen de stadsdeelregisseur en de 3RO en/of denkt mee over de mogelijkheden van een gebieds- en/of contactverbod. Intern coördineert de beleidsmedewerker de strafzaken van treiteraars en bespreekt de zaken met de Treiteraankpak-officier en/of de beleidsofficier. De beleidsmedewerker voorziet de Treiteraankpak-officier van de achtergrond van de strafzaak en licht de officier voor over het belang van

---

⁴ In één workshop konden uitvoerders casuïstiek inbrengen waarover men advies wilde, in een tweede stond de veiligheid van de professionals centraal. Een derde workshop werd gegeven samen met een advocaat die vaak wordt ingeschakeld door één van de woningcorporaties en richtte zich op het beschikbare juridisch instrumentarium binnen de aanpak. In de vierde workshop gaf de GGD de aanwezigen tips in de omgang met slachtoffers van treiterzaken.

de zaak (namelijk Treiteraankpak, prioriteit driehoek en bewustwording van de problematiek in het grotere verband).

In de meeste strafzaken waarin treiteraars verdacht worden, gaat het op zichzelf niet om ernstige feiten. Het is juist de context waarin deze delicten gepleegd worden die moet worden meegenomen in de afweging die de zaakofficier maakt over zo'n zaak. Gelet op dit bredere perspectief verdienen deze strafzaken speciale aandacht op zitting en is de inzet van zowel een beleidsofficier als een beleidsmedewerker van groot belang voor de Treiteraankpak. Dit in combinatie met de expertise van de persoonsgebonden aanpak binnen het PGA-team moet leiden tot een gestroomlijnde deelname van het OM aan de stedelijke Treiteraankpak.

Werk, Participatie en Inkomen (WPI)

In het kader van verankering van de Treiteraankpak heeft Werk, Participatie en Inkomen (WPI) in elk stadsdeel aandachtsfunctionarissen voor treiterzaken ondergebracht. Zij zijn het aanspreekpunt voor de stadsdeelregisseur voor zaken die WPI betreffen (en breder) en hebben binnen WPI een centrale rol in treiterzaken. Ook organisatie-breed wordt binnen WPI aandacht besteed aan de Treiteraankpak. Aan medewerkers van WPI-teams met klantcontacten is in 2016 voorlichting over de Treiteraankpak gegeven om de bewustwording van treiterzaken te vergroten. Begin 2017 wordt nog aan twee teams binnen WPI voorlichting gegeven.

Slachtofferhulp Nederland (SHN)

In 2016 is de samenwerking tussen de Treiteraankpak en Slachtofferhulp Nederland (SHN) aangehaald. SHN vormt een extra signaleringsmogelijkheid voor potentiële treiterzaken en meldt slachtoffers van potentiële treiterzaken aan bij de stadsdeelregisseurs, mits slachtoffers daarvoor toestemming geven. SHN heeft bovendien meegedacht over de verdere professionalisering van de omgang met slachtoffers.

Reclassering

In de tweede helft van 2016 is de toetreding tot het convenant Treiteraankpak voorbereid door Reclassering Nederland, Reclassering Inforsa en het Leger des Heils Jeugdbescherming en Reclassering. De samenwerking met de drie reclasseringsorganisaties is begin 2017 geformaliseerd door ondertekening van het convenant Treiteraankpak.

4. Conclusies en vooruitblik

Een mooi resultaat is dat de Treiteraankpak gezien de forse toename in het aantal meldingen van potentiële treitercasus steeds beter gevonden lijkt te worden. In 2015 zagen we al een toename in het aantal signalen en deze trend heeft zich in 2016 voortgezet. Naast het blijven oplossen van treitercasus stond de Treiteraankpak in 2016 in het teken van doorontwikkeling en verankering. Het onderbrengen van de aanpak bij het Actiecentrum Veiligheid en Zorg is daarbij een belangrijke stap omdat dit de samenwerking met aanpakken, zoals de Top600, Top400, (O)MPG, en de aanpak van problematische jeugdgroepen aanzienlijk vereenvoudigt. De verdere effecten hiervan worden in 2017 benut en gemonitord. De start van de vliegende keep medio 2016 blijkt een goede en aanvullende manier om de stadsdeelregisseurs te helpen hun treitercasus op te lossen.

Een woord van dank is op zijn plaats aan de gezamenlijke stadsdelen, waarbij sinds 2015 extra inzet is bij de Meldpunten Zorg en Woonoverlast. Het signaleren van potentiële treiterzaken bij deze Meldpunten heeft een zeer positieve impuls gekregen met de start van een twee jaar durend programma voor uniformering. De Treiteraankpak helpt op haar beurt bij de doorontwikkeling van de Meldpunten, onder andere door met de aanwezige expertise binnen het team, te adviseren over lastige meldpuntcasus. In 2017 wordt samen met politie en corporaties bekeken wat er bij deze organisaties aan winst valt te boeken, zowel bij de signalering van treiterzaken als in de samenwerking in het algemeen. Daartoe wordt een ronde langs de leiding van de politiedistricten en basisteams gehouden en zal de Treiteraankpak samen met de programmamanager Meldpunten ook met het management van de diverse corporaties bespreken welke verbeterpunten nog mogelijk zijn. Het is fantastisch dat alle samenwerkende partners nog steeds de prioriteit geven die nodig is aan de samenwerking bij en het melden van potentiële treitersituaties. Daarvoor is elk jaar een woord van dank op zijn plaats.

Het onderzoek van de GGD naar de impact van treitersituaties op slachtoffers geeft inzicht in de heftige gevolgen die treitersituaties kunnen hebben op hun gezondheid, zowel tijdens de treitersituatie als soms geruime tijd erna. Deelnemers aan het onderzoek geven daarbij aan waardering en dankbaarheid te hebben voor het traject van de Treiteraankpak. Het onderzoek heeft geleid tot afspraken over het vroegtijdig signaleren van eventuele gezondheidsproblemen bij slachtoffers, een leidraad voor de communicatie met slachtoffers en het bieden van zorg en eventueel nazorg. Deze afspraken worden in 2017 samen met de GGD verder geïmplementeerd. De grote impact van treitersituaties benadrukt niet alleen de noodzaak van de Treiteraankpak zelf, maar ook de noodzaak om treitersituaties echt zo snel mogelijk op te lossen.

De verdere ondersteuning van de stadsdeelregisseurs vraagt daarbij om extra aandacht. Van hen worden immers snelheid en resultaten verwacht. De druk op deze medewerkers is dus groot. In 2017 worden aanvullende maatregelen getroffen ter verdere ondersteuning, om het hoge prestatieniveau blijvend te kunnen waarmaken, ook bij een verankerde aanpak. Naast voldoende capaciteit en juridische expertise staat of valt de aanpak met de beschikbaarheid van instrumentarium en budget daarvoor. In 2017 wordt in kaart gebracht wat eventueel nog aanvullend nodig is om de problematiek effectief en voortvarend te kunnen blijven oplossen, ook ná verankering.

Eind 2016 luidt de conclusie dat de Treiteraankpak nog steeds in ontwikkeling is en daarbij steeds succesvoller en zichtbaarder wordt. De verankering van dat wat de afgelopen jaren is opgebouwd, krijgt stap voor stap verder gestalte. De bescherming en ondersteuning van slachtoffers van treitersituaties wordt in Amsterdam steeds vanzelfsprekender. En dat is terecht!